

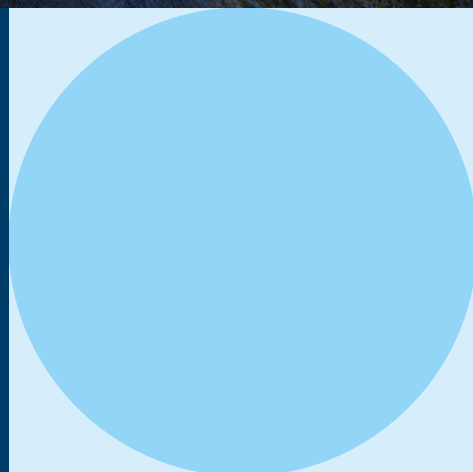

Oslo

Rusken

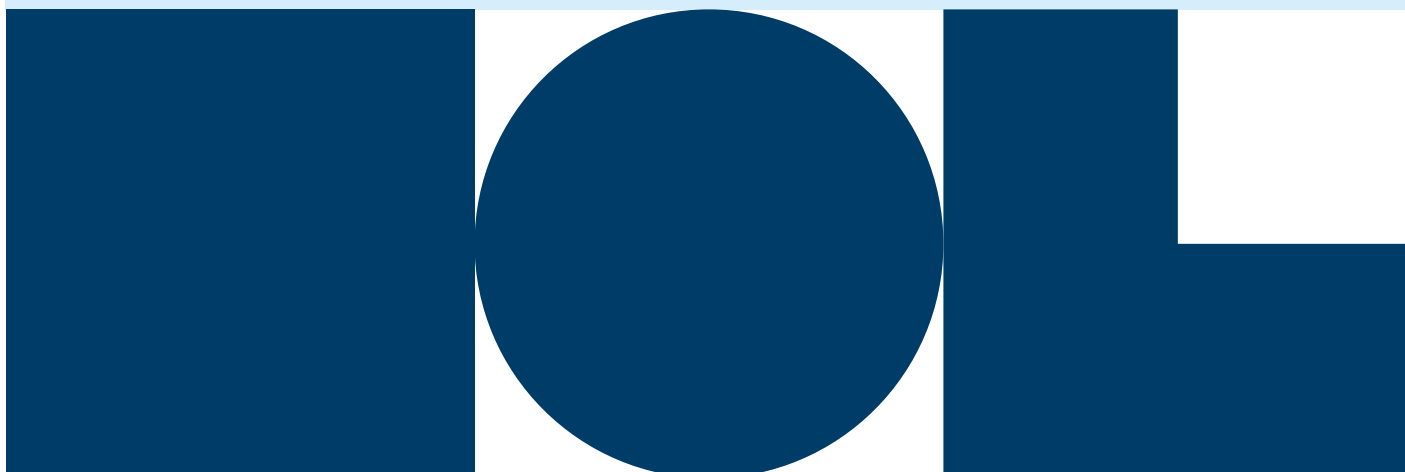

Plastrusken 2020

Innhold

1. Innledning	3-5
1.1. Bakgrunn.....	4
1.2. Mål og metode	5
2. Gjennomføring av aksjonen.....	6-8
2.1. Resultater	6-7
2.2. Bilder	8
3. Veien videre	9
3.1. Omfang og struktur	9
3.2. Erfaringer.....	9
4. Dokumentasjon.....	10-11
4.1. Plastavfall.....	10
4.2. Øvrig avfall.....	11

1. Innledning

Plastrusken ble initiert av Ruskensekretariatet i 2017 og blir gjennomført hvert år, på våren/ forsommeren.

Aksjonen utføres i samarbeid med Oslo Brann- og redningsetat (OBRE), Akerselvas Venner, Oslo Elveforum, Oslomarkas Fiskeadministrasjon (OFA), Vann- og avløpsetaten (VAV), Ruskenpatroljen og Bymiljøetaten. Ruskensekretariatet ligger under Miljødivisjonen i Bymiljøetaten og koordinerer aksjonen.

Nedre del av Akerselva, fra Nedre Foss park til Vaterland park, blir ryddet etter Plastrusken-modellen: Plast og øvrig avfall blir samlet inn, sortert og kategorisert, veid og dokumentert.

Årets aksjon har vært preget av koronasituasjonen. Det var usikkert om Plastrusken kunne gjennomføres grunnet begrensninger på antall personer samlet. Restriksjonene på dette ble myknet opp, og vi tok forhåndsregler som å sette opp informasjonsplakater, dele ut kontrakter til deltagerne som bekreftet at de var friske, og invitere færre enn tidligere år. Vi fikk likevel ryddet nesten et halvt tonn avfall fra Akerselva på 2 timer, og er veldig glad for at årets Plastrusken ble vel gjennomført.

[Rapporter fra tidligere aksjoner kan leses her.](#)

1.1 Bakgrunn

Plastrusken oppstod etter det internasjonale engasjementet mot forurensning av plast i havet i 2017, da flere dødssyke hvaler ble funnet med magesekken full av plast.

Ruskensekretariatet tok derfor et initiativ til etableringen av et lokalt tiltak mot plastforsøpling. Målet er å samle inn og dokumentere plastforsøpling i byens mest urbane elv.

Marin forsøpling er et satsningsområde for Oslo kommune, og en viktig del av dette arbeidet er å skape bevissthet rundt forsøpling og hvordan det påvirker havet, både for dyr og menneskers naturopplevelse.

Ruskens arbeid foregår på to ulike områder; ved å engasjere befolkningen i frivillig rydding mot forsøpling, og gjennom holdningsskapende arbeid mot forsøpling i byen.

*Plastrusken
ble startet i
2017*

1.2 Mål og metode

Mål

Plastrusken er initiert med hensikt om å sette fokus på plastforsøpling i nærmiljøet, og redusere plastforsøplingen. Det er også et tydelig mål å øke bevisstheten og ansvarsfølelsen rundt håndtering av avfall.

Å samle inn Plastavfall langs Akerselva er viktig for å unngå at plasten havner i elva. Der vil den enten synke til bunns, eller drive videre ut i Oslofjorden. Plastrusken er dermed en viktig ryddeaksjon for å forhindre marin forsøpling, et satsningsområde for Oslo kommune.

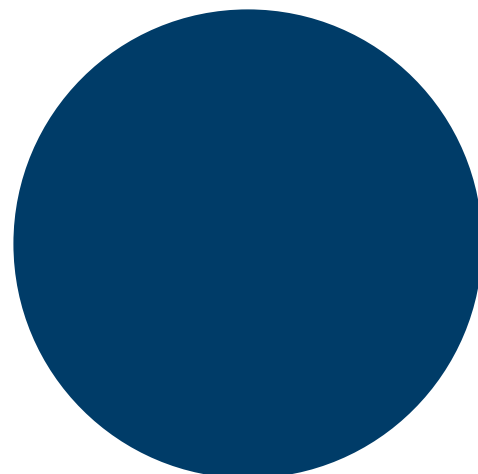
Plastrusken får mye oppmerksomhet hvert år, som bidrar til mer bevissthet rundt forsøpling i Akerselva. Elva er urban og godt besøkt, noe som også gjør den utsatt for forsøpling. Vi må sammen ta ansvar for å hindre avfall i å havne i elva.

Å skape gode miljøholdninger, og på sikt endre forbruksvaner er et langsiktig arbeid for Rusken.

Metode

Plastrusken gjennomføres én gang i året for å hente opp alt avfall som befinner seg i Akerselvas nederste strekk. Metoden for aksjonene er todelt:

- All plast- og annet avfall i Akerselva samles inn, telles opp, sorteres, kategoriseres, veies og dokumenteres.
- Eget datamateriell og annen relevant data brukes i informasjonskampanjer rettet mot Oslos innbyggere.

2. Gjennomføring av aksjonen

Plastrusken ble gjennomført i nedre del av Akerselva torsdag 7. mai klokken 10:00 til 12:00. Aksjonen ble åpnet av Ruskegeneralen Jenny Wallheden Krohn, og alle deltakere deltok i åpningen og representerte de oppgitte samarbeidspartnere. Vi fikk også besøk av Bymiljøetatens etatsdirektør Gerd Robsahm Kjørven.

Aksjonen ble gjennomført sammen med Miljøforeningen Akerselvas Venner (MAV), Ruskenpatruljen, Oslofjorden friluftsråd, Bymiljøetaten (BYM), studentforeningen Feminin og Fornem (FF), Vann- og avløpsetaten (VAV) og Bymiljøetatens entreprenører for Akerselva-området; Steen & Lund.

Frivillige ryddet langs elvebredden mellom Nedre Foss park og Vaterland. Dykkere fra Steen & Lund ryddet elvebunnen for avfall mellom Nedre Foss park til Ankerbrua. Det som ble funnet ble lagt oppi en båt og dratt inn til vannkanten.

Aksjonen avsluttet klokken 12:00. Den neste timen gikk til sortering av avfall i to hovedfraksjoner, plastavfall og øvrig avfall.

Steen & Lund fikk ansvaret for å håndtere og veie det øvrige avfallet som kom fra elva. Ruskensekretariatet og Studentforeningen FF fikk ansvaret for å sortere og dokumentere plastavfallet etter vekthåndtering. Ruskenpatruljen fikk ansvaret for videre håndtering av det innsamlede avfallet.

2.1 Resultater

Det ble samlet inn totalt 426,3 kg avfall under Plastrusken, hvorav 400 kg ble hentet opp fra elva. Det ble blant annet hentet opp 10 el-sparkesykler fra ulike aktører i Oslo. Resultatet viser en nedgang sammenlignet med tall fra 2019 hvor det ble samlet inn 1145,5 kg avfall. Nedgangen skyldes koronasituasjonen og kan leses mer om i 3.2.

Det ble hentet totalt 1,3 kg plastavfall. Plastavfallet ble videre sortert inn i tre kategorier: plastposer, plastemballasje og diverse plast. Det er også viktig å poengtere at plast er et lett materiale som ikke utgjør så mye når det gjelder vekt. Det er dermed mengden som er viktigst å se på når det kommer til plastavfallet.

2.1 Resultater

Avfall funnet 2020*		
	KILO	
Plastemballasje	0,1	
Plastpose	0,5	
Diverse plast	0,7	
Totalt plast	1,3	

Øvrig avfall	425	
Totalt avfall	426,3	

Avfall funnet 2019		
	KILO	
Plastemballasje	1,5	
Plastpose	20	
Diverse plast	49	
Totalt plast	70,5	

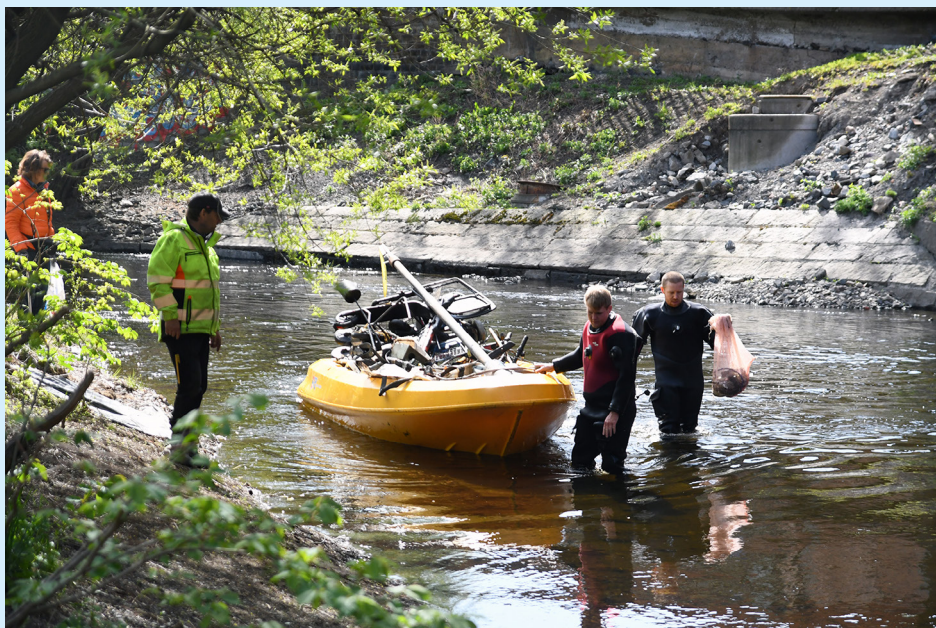
Øvrig avfall	1075	
Totalt avfall	1145,5	

* Årets aksjon hadde grunnet korona-situasjonen færre ryddere, og var kortet ned til 2 timer. Dette gjenspeiler antall kilo innsamlet. Fjorårets aksjon varte i 6 timer, med langt flere ryddere.

Etatsdirektør i Bymiljøetaten
Gerd Robsahm Kjørven,
Ruskengeneral Jenny Krohn
og leder av miljøseksjonen i BYM
Signe Nyhuus

Dykkere fra entreprenøren
Steen&Lund rydder avfall

Prosjektleder fra
Ruskensekretariatet Esther
Haugland noterer tall fra årets funn

3. Veien videre

3.1 Omfang og struktur

Ruskensekretariatet og Miljøavdelingen i Bymiljøetaten har et ønske om å kartlegge konsekvensen av plastforbruk knyttet til bruken av grønne lunger i Oslo. Målet er å rydde samme strekning av Akerselva minst en gang i året for å kunne sammenligne og se trender knyttet til plastforbruk. Statistikken som samles inn over tid vil brukes som informasjon til Oslos innbyggere i et holdningsskapende arbeid hvor målet er å redusere plastforbruket, skape bevissthet om plastforsøpling og konsekvensen av dette.

I Plastrusken-rapport fra 2017 ble det også nevnt at det ikke vil være hensiktsmessig å gjennomføre aksjonen høyere opp enn Nedre Foss park, da fossefall kan gjøre situasjonen farlig for de som rydder under aksjonen. Det anses likevel ikke som et problem da avfallet vil flyte nedover elva og vi vil få fanget opp det meste av avfallet langs den planlagte strekningen.

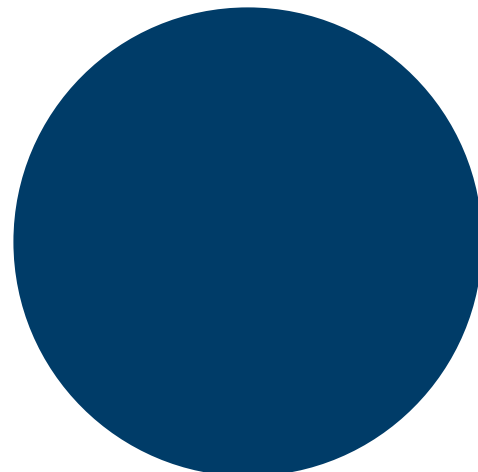
3.2 Erfaringer

Plastrusken ble gjennomført etter nødvendige retningslinjer for å redusere faren for koronasmitte, noe som førte til at årets aksjon ble kortet ned til to timer og hadde med færre deltakere. Fra 7. mai var det tillatt med arrangementer med inntil på 50 personer, der hver enkelt hadde

mulighet til å holde minst 1 meter avstand. For å opprettholde god hygiene bidstod Ruskensekretariatet med antibac, avfallsposer og engangshansker som deltakerne benyttet seg av. Alle deltakere, både frivillige og dykkere, skrev under på en kontrakt som bekreftet at de var symptomfrie/friske før aksjonen. Dette ble godt tatt imot og alle respekterte at vi benyttet en slik kontrakt. Deltakere som ikke kunne bekrefte eller ble syk etter levert kontrakt skulle holde seg hjemme.

Plastrusken ble ikke annonsert i media i forkant av aksjonen. Dette var et valg Ruskensekretariatet tok for å unngå store forsamlinger ved Nedre Foss Park siden Plastrusken tidligere har vært åpen for publikum. På selve aksjonen ble det satt opp plakater som fortalte om hva vi gjorde langs Akerselva.

Ryddeaksjonen krever en del planlegging, og værforhold kan skape utfordringer. Vannføringen i elva spiller en stor rolle for dykkerne, og sørger for at aksjonen blir gjennomført kontrollert. Ved hjelp av Vann- og Avløpsetaten så fikk vi god informasjon om vannføringen i Akerselva, både uka før og i aksjonsuka. Dette bidro til at vi kunne gjennomføre Plastrusken trygt i Akerselva.

4. Dokumentasjon

4.1 Plastavfall

Plastavfallet ble sortert ut fra det vanlige avfallet rydderne langs elva hadde funnet. Dette er plast som er viktig å få vekk fra elvekanten, så det ikke går i elva og enten synker til bunns, eller driver videre ut i Oslofjorden. Ryddeaksjonen er derfor viktig for å forhindre marin forurensning.

Selv om plasten ikke utgjorde størstedelen av funnene med tanke på vekt, ble det likevel funnet store mengder under ryddingen.

Av plastfunn ble det funnet plastposer, plastemballasje (spesielt potetgullposer), lokk til engangskopper, ledning laget av plast, teppe i polyester.

Det ble også funnet store mengder sneip som inneholder mikroplast, og som dyr ofte forveksler med mat.

Plastavfallet sorteres ut, kategoriseres og veies til slutt.

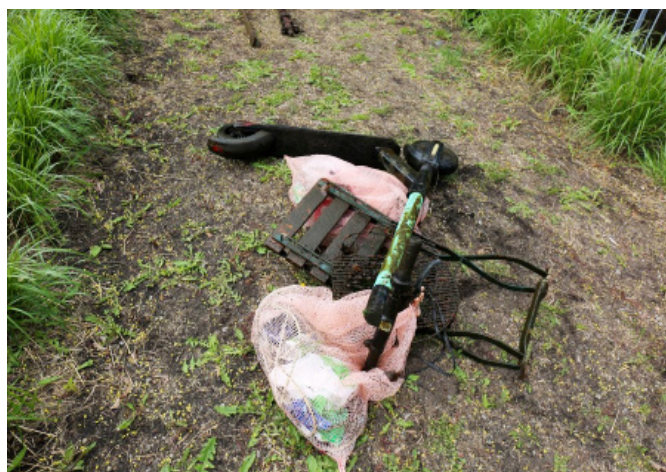

4.2 Øvrig avfall

Av diverse øvrig avfall som ble hentet opp av dykkerne, ble det samlet inn totalt 10 sparkesykler fra forskjellige aktører, samt hagestol, Ikea-tralle, en lyktestolpe, rustet rekkverk, klær, ølbokser, etc.

De frivillige på land fant flere gjemmesteder for avfall, hvor vi kan se det har blitt faste områder for å legge fra seg avfall.

En rekke sprøyter ble også funnet. Disse regnes som farlig avfall, og vi samlet dem derfor forsiktig i en egen plastboks.

Oslo

Rusken

www.rusken.no
[instagram/rusken_oslo](https://www.instagram.com/rusken_oslo)

Oslo

Rusken

